KRISHANTERINGSPLAN

För SDUF:s verksamhet

SDUF
SVERIGES DÖVAS UNGDOMSFÖRBUND

Innehållsförteckning

Inledning 3
Allmänt 3
Media 3
Försäkringar 4

Förebyggande åtgärder och förberedelser 5
Verksamheter i Sverige 5
Internationella deltagare i Sverige 5
Allmän säkerhet utomlands 5
Utbyte och studieresor 6
Trafiksäkerhet 6
Vid sjukdom/avgång bland ledare 6

Krissituation i Sverige 7
Dödsfall deltagare 7
Dödsfall anhörig 7
Våldtäkt och sexuella övergrepp 7
Allvarlig sjukdom eller olycka 7
Psykisk ohälsa 8
Rån och stöld 8
Vid misstanke om brott 8
Brand 8
Internationella deltagare i Sverige 8

Krissituation utomlands 9
Allmänt 9
Allvarlig sjukdom, misshandel eller olycka 9
Psykisk ohälsa 9
Rån och stöld 9
Vid olycka 10
Dödsfall deltagare/förtroendevalda/ledare 10
Dödsfall anhörig 10
Krig eller naturkatastrof 10

Efter krisen 11
Hemkomst 11
Uppföljningssamtal 11

Viktiga telefonnummer 12

Denna version är uppdaterad: 22 november 2018

Inledning

Vid förekomst av krissituation krävs det handling från ledningsnivå så att situationen inte förvärras på grund av felaktiga åtgärder. SDUF är en organisation med förtroendevalda och anställda och bedriver även verksamheter såsom läger, kurser och konferenser. Målsättningen med det här dokumentet är att underlätta arbetet vid krissituationer som t.ex. olyckor, katastrofer, dödsfall eller sjukdomar och inte minst ge ett bra omhändertagande.

För att underlätta orienteringen, har vi valt att lägga upp hela planen processenligt d.v.s. före, under och efter en kris. Den här krishanteringsplanen är mer övergripande och kan tillämpas vid de flesta av SDUF:s olika verksamheter. Till sådana verksamheter räknas läger, kurser, förbundsstämmor och liknande tillfällen. Det finns även an annan särskild krishanteringsplan för SDUF:s personal och kansli med uppgifter som inte kan tillämpas på samma sätt i andra delar av verksamheten.

Allmänt

Om ordet huvudledare:
Vid lägerverksamhet är föreståndaren/gruppledaren huvudledare, vid annan verksamhet ordförande om inget annat angetts.

Om ordet kontaktperson:
Kontaktperson för läger utsett av lägergruppen eller styrelsen.

Vid t.ex. lägerledarutbildningen skall alla ledarel informeras om vem som är huvudledare respektive kontaktperson.

- Den person som är huvudansvarig för en SDUF-aktivitet bör ge sitt mobilnummer till deltagarna så att i händelse av kris kan den ansvariga nås snabbt.
- Ordförande och kansliet ska vid kris av allvarligare karaktär kontaktas omedelbart. Arbetsledaren eller lägerföreståndaren bär ansvaret i bedömningen om situationen är allvarlig eller inte. Vid mindre allvarlig krissituation, kan ordföranden och kansliet kontaktas först efterföljande vardag.
- Vid händelse där ordförande är onåbar, skall vice ordföranden kontaktas istället.

Media

- Alla massmediekontakter sköts av ordförande, generalsekreterare eller av dem utsedd person. Övrig ledare och styrelsen ska efter en inträffad kris snabbt och tydligt informeras om vem som har ansvaret för kontakten med massmedia.
- Alla andra bör hänvisa till den som har ansvar för mediekontakter och inte ge några egna kommentarer kring det inträffade för att undvika eventuella spekulationer och missförstånd.
- Inga namn förutom den som har ansvar för mediekontakter ska lämnas ut till media, men i övrigt ska det vara sakliga redogörelser. Och det ska komma från den massmedieansvariga.

Försäkringar

Egendomsförsäkringen SDUF har omfattar all utrustning SDUF använder i sina verksamheter och den gäller i hela Norden. Medlemmarna är försäkrade vid all SDUF:s verksamhet, oavsett plats.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER OCH FÖRBEREDELSER

- Lägerledarutbildningen är obligatorisk för alla lägerledare men kan också inkludera andra verksamma inom SDUF:s verksamhet.
- All ny personal anställd av SDUF ska få en genomgång av krishanteringsplanen.
- Krishanteringsplanen skall gås igenom av personalen och styrelsen minst en gång per år.
- En lista på viktiga lokala telefonnummer liknande den på sista sidan ska upprättas så att hjälp fås snabbt. Lokala nummer till sjukhus/akutmottagning, tolkjour, akutpsykiatri, drogklinik, giftinformation och eventuella övriga journummer ska alltså finnas på listan.
- Vid verksamhet skall all personal informeras om vem som är huvudledare respektive kontaktperson på kansliet. Vid lägerverksamhet är föreståndaren huvudledare, vid annan verksamhet ordförande om inget annat angetts.
- Huvudledaren ska inför varje verksamhet ansvara för information av rådande säkerhetsföreskrifter och diverse nödvändig information till deltagarna. Deltagarna ska ges möjlighet att ställa frågor om säkerhet.
- Vad en säkerhetsgenomgång bör ingå:
    - Information om brandsäkerhetsrutiner, nödutgångar och uppsamlingsplats.
    - Utlämning av verksamhetsansvarigs mobilnummer.
    - Information om var första hjälpen-förbandslåda finns.
    - Stöldrisksansvar.
- Om möjligt, så ska taktilt (vibrerande) brandlarm anordnas.
- En lista på personuppgifter innehållandes deltagares namn, personnummer, kontaktuppgifter till anhöriga och allergier samt hälsotillstånd (särskilda psykiska och fysiska behov) ska upprättas.
- Listan ska finnas till hands vid uppkomst av nödsituation.

Verksamheter i Sverige

- Vid anmälan till verksamheter där övernattning förekommer bör deltagare ange minst en anhörigs namn och telefonnummer.
- Huvudledaren ska, innan aktivitetens start, vara medveten om deltagaren i fråga har allergier eller sjukdomar som kräver speciell hänsyn.

Internationella deltagare i Sverige

Internationella deltagare ska till SDUF ange namn och telefonnummer till en anhörig eller kontaktperson innan besök i Sverige. Om deltagaren representerar en organisation ska kontaktuppgifter till den finnas tillgängligt.

Allmän säkerhet utomlands

- Deltagare i all SDUF:s verksamhet utomlands är försäkrade genom SDUF med undantag för reseförsäkringen som måste ordnas på egen hand.
- Huvudledare ska ha säkerhetsgenomgång tillsammans med ansvarig från samarbetsorganisationen i landet.
- Person på SDUF-uppdrag bör respektera och följa säkerhetsråd från SDUF:s samarbetsorganisation i landet.

- Person på SDUF-uppdrag bör alltid meddela någon i landet om var han/hon befinner sig i landet eller vart han/hon är på väg. Kontakta någon hemifrån och meddela att man efter en resa anlänt utan problem.
- Person på SDUF-uppdrag som befinner sig på uppdrag utomlands bör ha en lista med namn och telefonnummer till lokala kontaktpersoner, i fall där deltagaren blir medvetslös.

Utbyte och studieresa

- Ansvarsfördelningen i gruppen under resan ska framgå tydligt.
- Innan utresa skall huvudledaren försäkra sig om säkerheten i det aktuella landet. UD: s rekommendationer skall följas.
- Alla deltagare som reser som representanter för SDUF ska ha en giltig försäkring samt det europeiska försäkringskortet som kan beställas från Försäkringskassan. Det åligger huvudledarens ansvar att kontrollera detta.
- Deltagare som reser utomlands ska få nummer till Euro-Alarm Center, se telefonlistan, och till huvudledarens mobiltelefon.

Trafiksäkerhet

SDUF-representant ska sträva efter att följa svensk lagstiftning samt alla andra trafikregler. Motorcykelhjälm, säkerhetsbälte och nykterhet gäller.

Vid sjukdom/avgång hos ledare

Om någon av ledare/gruppledare/föreståndare blir sjuk eller hoppar av under lägret, får gruppledare/föreståndare ta kontakt med kontaktpersone för lägret. Kontaktperson för lägret får lösa situationen i samråd med Lägergruppen och med jourledare som kan hoppa in. Föreståndaren kan i sista hand rekommendera någon hen känner, som kan hoppa in – men det är Lägergruppen som i så fall har sista beslutet.

Vid sjukdom får ledare/gruppledare/föreståndare arvode för de dagarna som hen har jobbat.

Ledares/gruppledares/föreståndares avgång pga ogiltiga skäl blir rödflaggad hos lägergruppen, och får inget arvode för de dagar hen jobbat. Ny ledare får arvode för de dagar hen jobbat.

KRISSITUATION I SVERIGE

Dödsfall deltagare

- Larma 112.
- Direkt berörda personer samlas och informeras.
- Huvudledare eller av denne delegerad person meddelar polisen som i sin tur meddelar anhöriga.
- Kontakta utbildad kris- och samtalspersonal, se telefonlista, och samla därefter berörda för gemensam bearbetning.
- Kontakta huvudledaren (om denne inte är ordförande själv) som i sin tur ska meddela ordförande.

Dödsfall anhörig

- Om någon anhörig till deltagare avlider ska den berörde erbjudas att resa hem omedelbart.
- Huvudledare ska se till att någon från SDUF eller någon annan utsedd av huvudledaren om möjligt gör sällskap med den berörde på vägen hem.
- Skicka ett brev eller kort till deltagaren och beklaga sorgen.

Våldtäkt och sexuella övergrepp

- Huvudledaren ser till att personen som utsatts för våldtäkt eller övergrepp får omvårdnad och sällskap.
- Uteslut eventuell misstänkt gärningsman från verksamheten, men tillämpa kvarhållning utan våld tills polisens eventuella omhändertagande.
- Kontakta utbildad kris- och samtalspersonal.
- Informera ordförande och/eller kansliet.
- Kontakta den utsattas anhöriga.
- Se till att den utsatta får sällskap och stöd under polisanmälan, om anhöriga inte finns närvarande.
- Huvudledare ska se till att någon från SDUF eller någon annan utsedd av huvudledaren om möjligt gör sällskap med den utsatta på vägen hem.
- Var under processen medveten om att det kan vara svårt att veta vad som hänt när det gäller sexuella övergrepp. Huvudledaren ska också se till att eventuellt hålla den utsatta och misstänkt gärningsman på åtskilda platser till eventuellt omhändertagande av polisen. I annat fall ska eventuell hemresa anordnas så att de inte reser tillsammans.

Allvarlig sjukdom eller olycka

- Första hjälpen.
- Larma 112.
- Huvudledare ger den drabbade stöd i att meddela sina anhöriga. Om denne inte kan göra det själv kontaktas anhöriga av läkare.
- Någon från SDUF ska följa med till sjukhuset tills anhörig kommer.
- Om huvudledaren i detta fall är föreståndare ska ordförande och/eller kansliet informeras.

Psykisk ohälsa

Om en deltagare i en SDUF-aktivitet mår så psykiskt dåligt att misstankar om fara för andra eller sig själv finns bör huvudledaren samtala med personen, visa att man

uppmärksammat att vederbörande mår dåligt, och erbjuda sig att förmedla kontakt till någon utbildad stödperson. Blir situationen allvarlig ska personen tas åt sidan och myndighet kontaktas via 112.

Rån och stöld

- Generellt, ska människors säkerhet alltid sättas framför ekonomiska intressen. Detta innebär bl. a. att vid ett rån eller dylikt ska SDUF-representant lämna ifrån sig ägodelar utan att göra motstånd, om hot mot personen föreligger.
- Gör en polisanmälan och se till att någon ledare följer med.
- Kontakta huvudledaren.
- Kontakter med försäkringsbolag görs i samråd med kansliet.

Vid misstanke om brott

- Stöld av SDUF:s egendom ska polisanmälas.
- Vid stöld av deltagares egendom skall huvudledare agera som stöd vid en eventuell anmälan.
- Vid misstanke om brott ska polistillkallelse eller polisanmälan göras.

Brand

- Följ alltid principen: Rädda – Larma – Släck.
- Rädda om möjligt nödställda.
- Följ den lokala brand- och utrymningsplanen. Evakuera och räkna in alla deltagande personer med hjälp av deltagarlistan.
- Larma 112.
- Försök om möjligt släcka.
- Informera brandkåren om det finns personer, som exempelvis p.g.a. funktionshinder kan ha svårt att ta sig ut ur byggnaden.
- Om huvudledaren i detta fall är föreståndare ska ordförande och/eller kansliet informeras.

Internationella deltagare i Sverige

- Om en krissituation inträffar under vistelse i Sverige ska internationell deltagare så långt som möjligt erbjudas att samtala på sitt eget språk.
- Om deltagaren representerar en organisation ska den i första hand kontaktas. Om ingen kontakt är möjligt med organisationen eller om ingen sådan finns ska, beroende på typ av kris, polis, ambassad eller anhörig kontaktas.
- Huvudledaren har dock ansvar att följa upp och se om kontakterna har skötts tillfredställande.

KRISSITUATION UTOMLANDS

Allmänt

Observera att allt som återfinns i föregående kapitel "Krissituation i Sverige" ska följas, dock med följande tillägg.

- En lista över SDUF:s samarbetsorganisationer ska upprättas.
- Vid en traumatisk situation skall SDUF om möjligt bereda möjlighet för drabbade att tala om händelsen på sitt eget språk.
- Se till att den sjuka/skadade har kontakt med någon på plats för att prata om situationen. Möjliga personer kan finnas inom SDUF, samarbetsorganisationen, svenska ambassaden eller annan svensk organisation som har folk på plats.

UD och svenska ambassaderna har huvudansvaret för mediekontakter vid krig, naturkatastrofer, kidnappning etc. SDUF har huvudansvaret vid individuella olycksfall, sjukdomar etc. som sker inom SDUF:s verksamhet.

Allvarlig sjukdom, misshandel eller olycksfall

Om man befinner sig på plats:

- Första hjälpen.
- Larma.
- Kontakta läkare/sjukhus.
- Kontakta samarbetsorganisationen i landet.
- Kontakta förbundsordföranden som sköter kontakten med försäkringsbolag och Euro-Alarm Center.
- Kontakta anhöriga.
- Vid behov, arrangera hemtransport till Sverige.

Psykisk ohälsa

- Om person på SDUF-uppdrag under en utlandsvistelse mår psykiskt dåligt eller befinner sig under allvarlig stress, bör kontaktperson finnas tillgänglig för telefonsamtal. Vid behov ska personen erbjudas hjälp att söka professionell hjälp.
- Vid långvarig och svårare psykiskt påfrestande situation, beslutar huvudledaren i samråd med deltagare och samarbetsorganisationen i landet om eventuell hemresa.

Rån och stöld

- Gör en polisanmälan och se till att någon lokal kontaktperson följer med.

Vid olycka

- Larma polisen.
- Stanna på platsen.
- Kontakta ansvarig från samarbetsorganisationen i landet.
- Kontakta kontaktpersonen.

Dödsfall deltagare/förtroendevald/personal

- Larma polis.
- Kontakta:
  - Kontaktpersonen.
  - Euro-Alarm center.
  - Svenska ambassaden, eller annan nordisk ambassad om det inte finns någon svensk ambassad i landet.
- Huvudledaren kontaktar polisen som i sin tur meddelar anhöriga.
- Huvudledaren sammankallar en krisgrupp och samlar berörda för bearbetning.
- I samförstånd med anhöriga arrangera hemtransport. Om dödsfallet skett utomlands bör besluten om hemtransport fattas så snabbt som möjligt.

Dödsfall anhörig

- Kontakta försäkringsbolaget om hemtransport och arrangera hemresan.

Krig eller naturkatastrof

SDUF ska utan någon som helst undantag följa Utrikesdepartements råd innan inresa och om en akut utresa är aktuellt.

- Kontakta svenska ambassaden. Följ dess anvisningar.
- Kontakta kontaktpersonen som i sin tur:
  - Kontaktar anhöriga.
  - Kontaktar försäkringsbolag (FOLKSAM se telefonlistan) och Euro-Alarm Center.
  - Evakuerar vid behov.

EFTER KRISEN

Hemkomst

- En person som varit med om en krissituation under ett SDUF-uppdrag ska mötas på flygplatsen av kontaktpersonen eller av denne delegerad person.
- Personen ska vid hemkomst erbjudas att omedelbart eller inom snar framtid få uppföljningssamtal om händelseförloppet.

Uppföljningssamtal

- Kontaktpersonen ansvarar för att uppföljningssamtal sker med kompetent personal så snart som möjligt efter kris.
- Vid behov ska personen i kris erbjudas samtal med utbildad krishanteringspersonal.
- Om det är en grupp som behöver uppföljningssamtal ska samtal ske både i grupp och individuellt.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

(Uppdaterat den 20 mars 2018)

Vid **icke allvarlig kris** kontaktas kontaktpersonen för respektive läger (respektive läger får information om vem deras kontaktperson är när det närmar sig sommaren).

Vid allvarlig kris

Ordförande, Nora Duggan	SMS	xxxx
Verksamhetsansvarig, Sofia Nilsson	SMS	+46 73 5015 251

SMSa till dessa BARA när det är allvarlig kris!

Externa nummer

SOS alarm	112
PKL- gruppen (Psykiatrisk katastrofledning)	112
POSOM-gruppen – SOS alarm (Psykosocialt omhändertagande vid olycka eller katastrofer)	112

TOLK
När du ringer 112, begär att få teckenspråkstolk. I kontakt med personal, begär att få teckenspråkstolk.

Polisen i Sverige	112 vid akuta ärenden 114 14 vid övriga ärenden
SOS international – Köpenhamn	0045 70 10 50 50
UD (Utrikesdepartementet)	08 - 405 10 00

www.ud.se (där finns telefonnummer till Svenska ambassader och konsulat i världen)

Dövkyrkan	
Camilla Lans, diakon	**SMS** 0760 - 40 33 50 **Bildtelefon**: 0406340578@t-meeting.se **E-post:** camilla.lans@svenskakyrkan.se
Johan S Wisser, präst	**SMS** 0735 – 08 40 71 **Skype:** JohanFS **E-post:** johan.s.wisser@svenskakyrkan.se

Stöd av Barn- och Ungdomsjour på Teckenspråk BOUJT (för 6-21 år): www.boujt.se

Tolkcentralen **Övriga tolkcentraler**. **Hemsida**: http://www.tolkcentralen.se